

บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

เรื่อง การออกกฎหมายหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๒
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ดศ (สคส) ๕๑๒/๙๑๑
ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย
เกี่ยวกับการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ว่าบทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ วรรคสาม มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง
มาตรา ๓๐ วรรคห้า มาตรา ๓๑ วรรคสอง มาตรา ๓๓ วรรคห้า มาตรา ๓๔ วรรคสาม มาตรา ๓๘ (๑)
และมาตรา ๔๑ วรรคหก รวมทั้งสิ้น ๘ มาตรา เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการพัฒนากฎหมายพิจารณาข้อหารือของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล โดยมีผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๑๙ วรรคสาม^๑ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง^๒

^๑มาตรา ๑๙ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล
ส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น เว้นแต่บทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

ฯลฯ

ฯลฯ

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้ง
วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปด้วย และการขอความยินยมนั้นต้องแยกส่วน
ออกจากข้อความอื่นอย่างชัดเจน มีแบบหรือข้อความที่เข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจได้ รวมทั้งใช้ภาษาที่อ่านง่าย
และไม่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการ
จะให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามแบบและข้อความที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนดก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็น
ทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ
ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูล
ส่วนบุคคลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของ
ข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๓๐ วรรคห้า^๓ มาตรา ๓๑ วรรคสอง^๔ มาตรา ๓๓ วรรคห้า^๕ มาตรา ๓๔ วรรคสาม^๖ มาตรา ๓๘ (๑)^๗ และมาตรา ๔๑ วรรคหก^๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขอื่นใดเป็นการเพิ่มเติมจากหลักที่มีบัญญัติไว้แล้วในกฎหมาย ในกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่ามีควมจำเป็นหรือสมควรที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขอื่นใดนั้นเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ โดยสอดคล้องกับ

“มาตรา ๓๐ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าถึงและการขอรับสำเนาตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการขยายระยะเวลาตามวรรคสี่หรือหลักเกณฑ์อื่นตามความเหมาะสมก็ได้

“มาตรา ๓๑ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอรับข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอยู่ในรูปแบบที่สามารถอ่านหรือใช้งานโดยทั่วไปได้ด้วยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทำงานได้โดยอัตโนมัติและสามารถใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ รวมทั้งมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามมาตรา ๒๔ (๓) หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอื่นที่กำหนดในมาตรา ๒๔ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๓๓ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการลบ หรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

“มาตรา ๓๔ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการระงับการใช้ตามวรรคหนึ่งก็ได้

“มาตรา ๓๘ บทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งตัวแทนตามมาตรา ๓๗ (๕) มิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๔๑ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของตน ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ โดยคำนึงถึงความรู้หรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ฯลฯ

ฯลฯ

พัฒนาการทางเทคโนโลยีและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น บทบัญญัติทั้งแปดมาตราข้างต้น จึงไม่เข้าข่ายมาตรา ๒๒ วรรคสอง^๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย^{๑๐}

อนึ่ง คณะกรรมการพัฒนากฎหมายมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ เป็นกฎหมายใหม่ซึ่งยังอาจมีความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และแนวทางการดำเนินการของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเห็นว่ายังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องออกกฎในรูปแบบประกาศตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และเป็นกรณีที่ไมเข้าข่ายมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย^{๑๑} แต่สมควรที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖^{๑๒} (๓) (๖) หรือ (๙) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ พิจารณาออกแนวทางการดำเนินการ ข้อปฏิบัติ หรือคำแนะนำ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติแก่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล และผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ในการลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ตามมาตรา ๓๓^{๑๓} อันเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องออกโดยเร็ว เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและคุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินการ ข้อปฏิบัติ หรือคำแนะนำ

มาตรา ๒๒ ๑๓๑

๑๓๒

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

๑๓๓

๑๓๔

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑๓๕

๑๓๖

(๓) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๑๓๗

๑๓๘

(๖) ประกาศกำหนดข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแนวทางให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติ

๑๓๙

๑๔๐

(๙) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๑๔๑

๑๔๒

^{๑๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดวิธีการทางเทคนิคเป็นการเฉพาะไว้ก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องมีการกำหนดหลักการพื้นฐาน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินการของแต่ละกรณีไว้อย่างชัดเจน มีความเป็นกลางทางเทคโนโลยี รวมทั้งสอดคล้องกับหลักการหรือมาตรฐานสากลว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๖๗